

Sprawozdanie z działalności w 2013 roku

Parlamentarnego Zespołu Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Parlamentarny Zespół Małych i Średnich Przedsiębiorstw został utworzony 1 lutego 2012 roku, w celu wspierania rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, monitorowania prawodawstwa z perspektywy rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz inspirowania rozwiązań systemowych służących rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości.

Zespół zorganizował konferencję w dniu 3 grudnia 2013 r. Pt. „System rejestracji przedsiębiorstw w Polsce”. Dr hab. Adam Opalski, prof. Uniwersytetu Warszawskiego udzielił wypowiedzi na temat wybranych aspektów funkcjonowania systemu ujawniania danych o przedsiębiorcach w KRS. Odnosząc się do skutków jakie wynikają z wpisów do KRS wskazał na brak możliwości rozstrzygnięcia przez sądy o wewnętrznych niezgodnościach statutów spółek handlowych. Nawiązując do Dyrektywy 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 48 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich podkreślił, że w przyjętym systemie domniemania wpisu osoby trzecie mogą powoływać się na te wpisy, które mają charakter deklaratoryjny. Tymczasem polski ustawodawca wprowadził domniemanie absolutne wpisów do KRS. Ustosunkowując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego, prof. Opalski podkreślił, że sądy rejestrowe powinny czuwać, aby w KRS ujawniane były tylko dane prawdziwe, sądy nie powinny być bierne lecz aktywnie poszukiwać np. prawdziwości danych o spółkach.

Dr hab. Andrzej Herbet, prof. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego omówił systemowe aspekty rejestracji przedsiębiorców. W wystąpieniu zwrócił uwagę na funkcjonujące w państwach europejskich dwa różne systemy rejestracji przedsiębiorstw. W niektórych państwach rejestracja ma charakter czynności administracyjnoprawnej,

w innych zaś rejestracja poddana jest kontroli organu sądowego, przy czym szereg wpisów ma charakter konstytutywny. Profesor Herbert zwrócił uwagę na to, że w Polsce funkcjonuje kilka systemów rejestracji przedsiębiorstw, istniejących niezależnie od siebie, często nieskorelowanych ze sobą. Znamienne jest odmienne definiowanie przedsiębiorstwa w myśl przepisów kodeksu cywilnego i ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Dr hab. Monika Tarska z Instytutu Naukowego Polskiej Akademii Nauk omówiła problematykę zakresu kognicji sądu rejestrowego w sprawach rejestracji spółek kapitałowych. Zwróciła uwagę, że badanie prowadzone przez sąd rejestrowy na podstawie art. 23 ustawy o KRS może mieć decydujący wpływ na istnienie spółki z o.o lub akcyjnej. Stwierdzenie niezgodności w umowie spółki, statucie lub w organach ją reprezentujących może skutkować odmową wpisu do rejestru, co jest równoznaczne z zakończeniem działalności takiej spółki.

Dr Marek Leśniak z Uniwersytetu Wrocławskiego przedstawił informację na temat możliwości i zagrożeń wynikających z Dyrektywy 2012/17/UE w zakresie interoperacyjności rejestrów przedsiębiorstw, jako szeroko rozumianej zdolności rejestrów przedsiębiorstw do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do informacji umieszczonych w tych rejestrach. Cele obowiązującej od 3 lipca 2013 r. dyrektywy to m. in. poprawa transgranicznego dostępu do informacji o spółkach, zapewnienie aktualnych informacji w rejestrach oddziałów, utworzenie precyzyjnych kanałów komunikacji pomiędzy rejestrami w ramach procedur transgranicznej rejestracji. Dla realizacji celów zawartych w dyrektywie ma zostać utworzona Centralna Europejska Platforma umożliwiająca wymianę informacji pomiędzy rejestrami krajowymi państw członkowskich. Zgodnie z Dyrektywą 2009/101/UE całość rejestrów Państw Członkowskich jak również rejestrów Centralnej Europejskiej Platformy (CEP) oraz portalu e-Sprawiedliwość (europejskiego elektronicznego punktu dostępu) składać się będzie na System Integracji Rejestrów (SIR). Centralna Europejska Platforma ułatwiać będzie dostęp do informacji m.in. o wszczęciu i zakończeniu postępowań likwidacyjnych oraz upadłościowych, o wykreśleniu spółki z rejestru, a także o transgranicznym połączeniu spółek. Służyć temu będzie specjalnie nadawany identyfikator, umożliwiający ich jednoznaczną identyfikację w komunikacji między rejestrami krajowymi za pośrednictwem SIR. Podkreślono, że koszty utworzenia Centralnej Europejskiej Platformy pokrywać będzie Komisja Europejska, zaś po stronie państw członkowskich pozostanie sfinansowanie dostosowania rejestrów krajowych oraz ich utrzymania i funkcjonowania. Transpozycja Dyrektywy 2012/17/UE przez państwa członkowskie powinna nastąpić do 7 lipca 2014 r.

Dr Paweł Zdanikowski z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przedstawił propozycje zmian w postępowaniu rejestrowym. Wskazał, iż obecnie regulacje postępowania rejestrowego nie są jednolite. Omówił przepisy, które dotyczą różnych rejestrów, właściwości sądów w sprawach rejestrowych i osób wykonujących czynności w takim postępowaniu. Zwrócił uwagę na problem legitymacji procesowej w postępowaniu o dokonanie pierwszego wpisu oraz na fakt, iż zawieszenie postępowania procesowego związane jest z prejudycjalnością.

W dyskusji, która miała miejsce po przedstawieniu wszystkich referatów, wskazywano wielokrotnie na problemy pojawiające się w związku z rejestracją spółek cywilnych i wykreśleniem z rejestru spółek tzw. skrajnie niewypłacalnych. Padały pytania na temat możliwości zgodnego z prawem Unii Europejskiej wykreślenia z rejestru spółek, bez konieczności przeprowadzania postępowania likwidacyjnego.

Podsumowując konferencję przewodniczący zespołu przedstawił uczestniczącym w niej gościom informację na temat systemu rejestracji przedsiębiorstw w Polsce z punktu widzenia przedsiębiorcy. Porównał go do systemów działających na świecie, omówił czas i koszty związane z rejestracją. Wskazał, iż pod względem rozpoczynania działalności Polska zajmuje 116 pozycję wśród 189 krajów świata, pod względem czasu zakładania spółki 140 pozycję, a pod względem wysokości minimalnego kapitału zakładowego – 133. Wśród 28 krajów Unii Europejskiej Polska zajmuje przedostatnią pozycję pod względem czasu zakładania biznesu, a pod względem kosztów z tym związanych - ostatnią. Ważne są więc głosy wszystkich zainteresowanych środowisk, prowadzące do faktycznej zmiany tej sytuacji.

Przewodniczący

Parlamentarnego Zespołu Małych
i Średnich Przedsiębiorstw

Grzegorz Czelej